

L713/2023

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATURĂ JURISDICȚIONALĂ
NR. 981 / 05 FEB 2024

R O M Â N I A
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
CABINETUL PREȘEDINTELUI

Dosar nr.3600A/2023

SENATUL ROMÂNIEI

Nr. II 464 / 05.02.2024

Biroul permanent al Senatului

713 / 5.2.2024

Domnului NICOLAE-IONEL CIUCĂ
PREȘEDINTELE SENATULUI

Va comunicăm faptul că, prin Încheierea din 30 ianuarie 2024, pronunțată în Dosarul nr.3600A/2023, având ca obiect sesizarea formulată, în temeiul art. 146 lit.a) teza întâi din Constituție, de deputați aparținând Grupului parlamentar al Uniunii Salvați România și de deputați neafiliați asupra Legii privind unele măsuri pentru consolidarea capacității de combatere a evaziunii fiscale, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative (PL-x nr.805/2023), Curtea Constituțională a preschimbat, din oficiu, termenul de judecată de la data de 7 februarie 2024 la data de 14 februarie 2024.

Vă asigurăm, domnule Președinte, de deplina noastră considerație.

~~PREȘEDINTE,~~

~~MARIANA MACHE~~

Calea 13 Septembrie nr.2, Sector 5, București, Palatul Parlamentului, Intrarea B1
Telefon: (+40-21) 414.21.01, Fax: (+40-21) 312.54.80
E-mail: pres@ccr.ro, www.ccr.ro

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A ROMÂNIEI

CABINET PREȘEDINTE

Dosar nr.3600A/2023

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATURĂ JURISDIȚIONALĂ
NR. 9489 / 21 DEC 2023

Biroul permanent al Senatului

713 / 21.12.2023

Domnului

NICOLAE – IONEL CIUCĂ
PREȘEDINTELE SENATULUI

3458 21.12.2023

În conformitate cu dispozițiile art.16 alin.(2) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, vă comunicăm alăturat, în copie, sesizarea formulată de deputați aparținând Grupului parlamentar al Uniunii Salvați România și de deputați neafiliați, referitoare la neconstituționalitatea Legii privind unele măsuri pentru consolidarea capacității de combatere a evaziunii fiscale precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative (PL-x 805/2023).

Vă adresăm rugămintea de a ne comunica punctul dumneavoastră de vedere până la data de 17 ianuarie 2024 (inclusiv în format electronic la adresa de mail ccr-pdv@ccr.ro), ținând seama de faptul că dezbaterile Curții Constituționale vor avea loc la data de 7 februarie 2024.

Vă asigurăm, domnule Președinte, de deplina noastră considerație.

ROMÂNIA
PREȘEDINTE,

MARIN ENĂCHE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

Dosar nr. 3600A / 2023

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

REGISTRATURĂ JURISDICȚIONALĂ

NR. 9443 / 20 DEC 2023

ORA 14⁵⁶

Parlamentul României
Camera Deputaților
Secretar general

București, 20.12.2023
Nr. 2/13071

Domnului

Marian ENACHE
Președintele Curții Constituționale

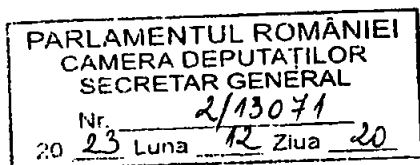
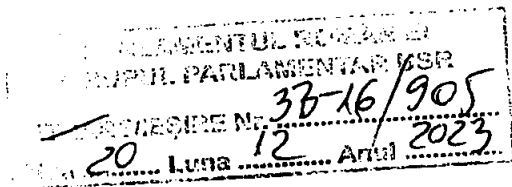
Stimate domnule Președinte,

În temeiul dispozițiilor art.15 alin.(1) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, vă transmitem, alăturat, sesizarea formulată de deputați aparținând Grupului parlamentar al Uniunii Salvați România și de deputați neafiliați asupra Legii privind unele măsuri pentru consolidarea capacității de combatere a evaziunii fiscale precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative (PL-x nr. 805/2023).

Cu deosebită considerație,

[REDACTED]
SECRETAR GENERAL

[REDACTED]
SILVIA-CLAUDIA MIHAI

Parlamentul României
Camera Deputaților
Grupul parlamentar USR

Către: SECRETARIATUL GENERAL AL CAMEREI DEPUTAȚILOR
Doamnei Silvia-Claudia MIHALCEA

Doamnă Secretar General,

În temeiul art. 146 lit. a) din Constituția României, republicată, precum și ale art. 15 alin. (1) și (2) din *Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale*, republicată, cu modificările și completările ulterioare, vă depunem alăturat obiecția de neconstituționalitate a *Legii privind unele măsuri pentru consolidarea capacității de combatere a evaziunii fiscale precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative (PL-x nr. 805/2023)*, solicitându-vă să o înaintați Curții Constituționale a României, în ziua depunerii.

Cu stimă,

În numele semnatarilor,

Lider Grup USR Camera Deputaților

Liviu-Ionuț MOȘTEANU

Grup Parlamentar USR

Telefon: 021.414.1058, 021.414.1059; Fax: 021.414.1062; e-mail: usrplus@cdep.ro

București, 20 decembrie 2023

Către: **CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A ROMÂNIEI**

Domnului Marian ENACHE,

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

Domnule Președinte,

În conformitate cu prevederile art. 146 lit. a) din *Constituția României*, republicată, art. 137 alin. (3) din *Regulamentul Camerei Deputaților*, precum și ale art. 15 alin. (1) și (2) din *Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale*, republicată, deputații menționați în anexele atașate, formulăm prezenta

OBIECȚIE DE NECONSTITUȚIONALITATE

cu privire la *Legea privind unele măsuri pentru consolidarea capacității de combatere a evaziunii fiscale precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative*
(PL-x nr. 805/2023),

pe care o considerăm **neconformă cu o serie de articole din Constituția României**, solicitând respectuos instanței de contencios constituțional **constatarea neconstituționalității** acesteia pentru motivele expuse în continuare.

CUPRINS

- I. SITUAȚIA DE FAPT;**
- II. TEMEIUL CONSTITUȚIONAL;**
- III. MOTIVE DE NECONSTITUȚIONALITATE;**
- IV. CONCLUZII.**

I. SITUAȚIA DE FAPT

Legea care face obiectul prezentei obiecții a fost inițiată în anul 2023, sub denumirea „**Proiect de Lege privind unele măsuri pentru consolidarea capacității de combatere a evaziunii fiscale precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative**” de către 2 deputați și senatori.

Legea votată face parte din categoria legilor organice.

Conform expunerii de motive, proiectul de lege are ca obiect de reglementare **stabilirea unor măsuri pentru consolidarea capacității de combatere a evaziunii fiscale.**

Astfel, se propun intervenții legislative asupra unor prevederi din *Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale*, cu modificările și completările ulterioare, *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 78/2016 pentru organizarea și funcționarea Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism*, aprobată cu modificări prin *Legea nr. 120/2018*, cu modificările ulterioare, *Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 43/2002 privind Direcția Națională Anticorupție*, aprobată cu modificări prin *Legea nr. 503/2002*, cu modificările și completările ulterioare și *Legea nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală*, cu modificările și completările ulterioare.

Proiectul de lege votat, Pl-x nr. 805/2023, încalcă flagrant **art. 1 alin. (3)-(5), art. 16 alin. (1), art. 69, art. 73, art. 74 alin. (5), art. 75 alin. (1) și (3), art. 76 alin. (3) și art. 147** din Constituția României, republicată.

II. TEMEIUL CONSTITUȚIONAL

Constituția României

Articolul 1 Statul român

(...)

(3) *România este stat de drept, democratic și social, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme, în spiritul tradițiilor democratice ale poporului român și idealurilor Revoluției din decembrie 1989, și sunt garantate.*

(...)

(5) *În România, respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie.*

Articolul 16 Egalitatea în drepturi

(1) Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.

(2) Nimeni nu este mai presus de lege.

(...)

Articolul 69 Mandatul reprezentativ

(1) În exercitarea mandatului, deputații și senatorii sunt în serviciul poporului.

(2) Orice mandat imperativ este nul.

Articolul 73 Categorii de legi

(...)

(3) Prin lege organică se reglementează:

(...)

l) organizarea și funcționarea Consiliului Superior al Magistraturii, a instanțelor judecătorești, a Ministerului Public și a Curții de Conturi;

(...)

Articolul 74 Inițiativa legislativă

(...)

(5) Propunerile legislative se supun dezbaterii mai întâi Camerei competente să le adopte, ca primă Cameră sesizată.

Articolul 75 Sesizarea Camerelor

(1) Se supun spre dezbateri și adoptare Camerei Deputaților, ca primă Cameră sesizată, proiectele de legi și propunerile legislative pentru ratificarea tratatelor sau a altor acorduri internaționale și a măsurilor legislative ce rezultă din aplicarea acestor tratate sau acorduri, precum și proiectele legilor organice prevăzute la articolul 31 alineatul (5), articolul 40 alineatul (3), articolul 55 alineatul (2), articolul 58 alineatul (3), articolul 73 alineatul (3) literele e), k), l), n), o), articolul 79 alineatul (2), articolul 102 alineatul (3), articolul 105 alineatul (2), articolul 117 alineatul (3), articolul 118 alineatele (2) și (3), articolul 120 alineatul (2), articolul 126 alineatele (4) și (5) și articolul 142 alineatul (5). Celelalte proiecte de legi sau propuneri legislative se supun dezbaterii și adoptării, ca primă Cameră sesizată, Senatului.

(...)

(3) După adoptare sau respingere de către prima Cameră sesizată, proiectul sau propunerea legislativă se trimite celeilalte Camere care va decide definitiv.

(...)

Articolul 76 Adoptarea legilor și a hotărârilor

(...)

(3) La cererea Guvernului sau din proprie inițiativă, Parlamentul poate adopta proiecte de legi sau propuneri legislative cu procedură de urgență, stabilită potrivit regulamentului fiecărei Camere.

Articolul 147 Deciziile Curții Constituționale

(...)

(4) Deciziile Curții Constituționale se publică în Monitorul Oficial al României. De la data publicării, deciziile sunt general obligatorii și au putere numai pentru viitor.

III. MOTIVE DE NECONSTITUȚIONALITATE

III.A. ARGUMENTE DE NECONSTITUȚIONALITATE EXTRINSECĂ:

III.A.1. Legea a fost adoptată cu încălcarea dispozițiilor art. 70 alin. (2) din *Regulamentul Camerei Deputaților* și art. 89 alin. (2) din *Regulamentul Senatului*, fapt care aduce atingere prevederilor art. 1 alin. (3) și (5), art. 69 alin. (1), art. 75 alin. (1) și (3) și art. 76 alin. (3) din *Constituția României*, republicată.

Conform art. 70 alin. (2) din *Regulamentul Camerei Deputaților*, „(2) Raportul va fi imprimat și difuzat deputaților cu cel puțin 3 zile înainte de data stabilită pentru dezbaterile proiectului de lege sau a propunerii legislative în plenul Camerei Deputaților, în cazul proiectelor de legi și al propunerilor legislative pentru care Camera Deputaților este prima Cameră sesizată, și cu cel puțin 5 zile, în cazul celor pentru care Camera Deputaților este Cameră decizională.”

Conform art. 89 alin. (2) din *Regulamentul Senatului*, „(2) Raportul se transmite Biroului permanent, care dispune și asigură, prin secretarul general al Senatului, difuzarea acestuia senatorilor, Guvernului și inițiatorului, cu cel puțin 3 zile lucrătoare înainte de data dezbaterii în plen.”

Statul de drept se întemeiază pe domnia legii. Din această perspectivă respectarea normelor legale reprezintă o obligație care incumbă tuturor cetățenilor români, cât și

tuturor autorităților publice. **Activitatea autorității legiuitoare este de asemenea subsumată obligației expuse mai sus, fiind reglementată prin regulamentele proprii de organizare și funcționare.** Respectarea dispozițiilor regulamentare este fundamentală pentru buna desfășurare a activității de legiferare în România. Orice lege trebuie adoptată în condiții de deplină transparență, prin voința politică exprimată conform propriei conștiințe a fiecărui membru al corpului legiuitor, după studiul aprofundat al normelor supuse dezbaterii parlamentare.

Pentru formarea voinței politice a fiecărui membru al Parlamentului, regulamentele parlamentare și în speță **Regulamentul Camerei Deputaților și Regulamentul Senatului prevăd termene precise de 5, respectiv 3 zile de la data la care comisiile de specialitate avizează prin raport legea până la dezbaterea acesteia în ședința Camerei Deputaților sau a Senatului, conform art. 70 alin. (2) din Regulamentul Camerei Deputaților și art. 89 alin. (2) din Regulamentul Senatului.**

Aceste dispoziții imperative au fost încălcate cu privire la legea supusă controlului de neconstituționalitate.

Astfel, **la data de 18 decembrie 2023,** propunerea legislativă criticată prin prezenta sesizare a primit raport favorabil de la **Comisia juridică a Senatului.** După doar câteva ore, la aceeași dată, a fost difuzat raportul și **proiectul de lege a fost adoptat de Senat,** în calitate de primă cameră sesizată (**tot în data de 18 decembrie 2023!**). În ședința Senatului, după ce proiectul fusese supus la vot și nu întrunise numărul de voturi necesar pentru adoptare, **a fost din nou supus la vot (cu încălcarea dispozițiilor regulamentare, care nu prevăd această procedură),** după ce au mai fost chemați în sală senatori care lipsiseră.

Trebuie remarcat că, deși au existat și amendamente depuse, **procedura parlamentară nu doar că a fost una exagerat de rapidă, ci a bătut orice record,** nefiind permisă nicio dezbateră așezată, atentă sau serioasă, în ciuda multiplelor solicitări făcute (așa cum rezultă din înregistrările ședințelor comisiilor raportoare și Camerei deputaților, respectiv Senatului, disponibile pe site). Or, această dezbateră trebuia să aibă loc în condiții optime nu doar în comisii, ci și în plenurile Camerei Deputaților și Senatului.

Or, în speță, așa cum am spus, **deputații și senatorii nu au avut nici măcar 2-3 ore înainte de ședințele de plen pentru studierea rapoartelor.**

Exemplificând, în data de 18 decembrie, membrii Comisiei de buget de la Camera deputaților au fost convocați la ora 23:00 pentru o ședință a comisiei privind acest proiect de lege. Acest cadru temporal restrâns a împiedicat un proces adecvat de analiză și

dezbatere, respectiv dreptul și obligația deputaților de a-și îndeplini sarcinile constituționale, esențial pentru exercitarea responsabilă a mandatului legislativ. Mai mult, reprezentantul Ministerului Finanțelor a precizat că a trimis un document conținând observații relevante cu privire la proiect, care nu a fost distribuit niciodată deputaților, limitând astfel accesul la informații importante și relevante pentru acordarea unui vot în cauză. În continuare, convocarea oficială și amendamentele depuse au fost trimise prin e-mail cu doar câteva minute înainte de ședință, respectiv la 10:13 și 10:22, iar la ora 10:30 raportul fusese deja votat prin intermediul aplicației Zoom.

Ședința a fost convocată cu mai puțin de 24 de ore înainte de desfășurarea ei, cu încălcarea dispozițiilor art. 53 alin. (1) din *Regulamentul Camerei Deputaților*, conform căroră **„Convocarea ședințelor comisiei se face cu cel puțin 24 de ore înainte de către președintele acesteia sau, în lipsa lui, de un vicepreședinte care îl înlocuiește.”**

De asemenea, s-a votat în plen desfășurarea ședinței Comisiei juridice în același timp cu desfășurarea plenului (cu încălcarea dispozițiilor art. 54 alin. (1) și (2) din *Regulamentul Camerei Deputaților*) în format hibrid, dar nu a fost posibilă (din punct de vedere tehnic) participarea la ședință a deputaților prezenți fizic, întrucât sala nu a fost conectată la aplicația Zoom. De asemenea, au fost încălcate prevederile regulamentare privind cvorumul, respectiv încălcarea dispozițiilor art. 53 alin. (3) din Regulament:

Art. 53 alin. (3): **„Pentru ca ședințele comisiei să se desfășoare în mod regulamentar este necesară prezența majorității membrilor.”**

Art. 54 alin. (1): *„Ședințele comisiilor parlamentare pot avea loc în același timp cu cele ale plenului Camerei Deputaților, pe baza aprobării date de Biroul permanent, la solicitarea președintelui de comisie.*

(2) Ședințele comisiilor parlamentare nu pot avea loc concomitent cu ședința plenului dedicată votului final, potrivit ordinii de zi. De asemenea, lucrările comisiei se suspendă de drept în cazul în care președintele de ședință al Camerei Deputaților solicită prezența deputaților la lucrările în plen.”

Acest mod de a proceda nu numai că încalcă dreptul deputaților de a participa efectiv și informat la procesul legislativ, dar subminează și principiile democratice de transparență și deliberare. Prin urmare, având în vedere aceste încălcări grave ale procedurii legislative, legea în cauză poate fi considerată neconstituțională, încălcând principii constituționale fundamentale ale statului de drept.

Proiectul a ajuns la camera decizională, **Camera Deputaților**, unde legea fost avizată de către *Comisia juridică și Comisia de buget*, comisii raportoare, în data de 19 octombrie 2022 și, **în aceeași zi, a fost dezbătută și aprobată în ședința de plen a Camerei Deputaților**. Pentru adoptarea unui amendament, după închiderea dezbaterilor, în timpul procedurii de supunere la vot, amendamentul a fost enunțat oral de la pupitru. Deși se susținuse că ar fi fost vorba de un amendament respins de Comisia juridică, **textul enunțat oral este diferit de cel din raport**, încălcându-se astfel art. 108 alin. (3) și (4) din *Regulamentul Camerei Deputaților*.

„(3) În plenul Camerei Deputaților se pot formula **amendamente de corelare tehnico-legislativă, gramaticale sau lingvistice**. Amendamentele se depun în scris la președintele de ședință și la raportorul comisiei sesizate în fond și vor fi susținute verbal în plenul Camerei Deputaților.

(4) În plenul Camerei **nu pot fi depuse amendamente de fond.**”

Graba extraordinară nu a fost justificată în niciun fel. Felul în care s-a forțat parcurgerea procedurilor parlamentare a afectat grav calitatea dezbaterilor parlamentare și a determinat chiar lipsa totală a dezbaterii textelor propuse și amendamentelor.

Faptul că atât dezbaterile legii în ședința Camerei Deputaților, respectiv în ședința Senatului a avut loc în aceleași zile în care au fost adoptate rapoartele de către comisii raportoare constituie o încălcare a Constituției deoarece **atât deputații, cât și senatorii care nu au fost membri ai comisiilor nu au avut posibilitatea obiectivă de a-și forma opinia asupra propunerii legislative** adoptată cu amendamente, aflându-se în situația de **a-și exercita dreptul de vot fără a putea cunoaște conținutul proiectului de lege**. Astfel, având în vedere că a existat o imposibilitate obiectivă de a analiza raportul în timpul dintre publicarea lui și votul final, în cadrul votului deputații și senatorii și-au exercitat dreptul de vot **bazându-se exclusiv pe recomandarea grupului parlamentar**.

Menționăm că termenul de 5, respectiv 3 zile prevăzut de art. 70 alin. (2) din *Regulamentul Camerei Deputaților* și art. 89 alin. (2) din *Regulamentul Senatului* este **imperativ, indiferent dacă este aplicată procedura ordinară de dezbateri sau procedura de urgență**.

Se încalcă astfel și dispozițiile constituționale care prevăd dezbaterile parlamentare reale, pentru adoptarea legilor.

Art. 74 alin. (5) din Constituție dispune că „**propunerile legislative se supun dezbaterii mai întâi Camerei competente să le adopte, ca primă Cameră sesizată**”. Art. 75 alin. (1) din Constituție prevede că „**se supun spre dezbateri și adoptare Camerei Deputaților, ca primă Cameră sesizată, proiectele de legi și propunerile legislative pentru**

*ratificarea tratatelor sau a altor acorduri internaționale și a măsurilor legislative ce rezultă din aplicarea acestor tratate sau acorduri, precum și proiectele legilor organice prevăzute la articolul 31 alineatul (5), articolul 40 alineatul (3), articolul 55 alineatul (2), articolul 58 alineatul (3), **articolul 73 alineatul (3) literele e), k), l), n), o)**, articolul 79 alineatul (2), articolul 102 alineatul (3), articolul 105 alineatul (2), articolul 117 alineatul (3), articolul 118 alineatele (2) și (3) , articolul 120 alineatul (2) , articolul 126 alineatele (4) și (5) și articolul 142 alineatul (5). Celelalte proiecte de legi sau propuneri legislative se supun dezbaterii și adoptării, ca primă Cameră sesizată, Senatului. Iar art. 75 alin. (3) din Constituție precizează că „după adoptare sau respingere de către prima Cameră sesizată, proiectul sau propunerea legislativă se trimite celeilalte Camere care va decide definitiv”.*

De aici rezultă că propunerile legislative **trebuie dezbătute** în mod real, **nu doar adoptate/respinse, atât la prima cameră sesizată, cât și în camera decizională**, ceea ce nu s-a întâmplat în cazul de față.

Apreciem că încălcarea art. 70 alin. (2) din *Regulamentul Camerei Deputaților* și art. 89 alin. (2) din *Regulamentul Senatului* atrage implicit și încălcarea **dispozițiilor art. 1 alin. (3) și (5) coroborat cu art. 69 alin. (1) din Constituția României** deoarece procedura aceasta forțată a împiedicat exercitarea corespunzătoare a mandatului reprezentativ de către parlamentarii care au participat la vot, fără dezbateri și fără a putea lua cunoștință în timp util de conținutul raportului.

Sunt încălcate și dispozițiile **art. 76 alin. (3) din Constituție, conformă căroră, „la cererea Guvernului sau din proprie inițiativă, Parlamentul poate adopta proiecte de legi sau propuneri legislative cu procedură de urgență, stabilită potrivit regulamentului fiecărei Camere”**. Rezultă cu claritate obligativitatea respectării regulamentelor celor două camere ale Parlamentului.

În jurisprudența sa (*Decizia nr. 261/05.05.2022¹*, par. 73), Curtea Constituțională a statuat că „*principiul legalității, prevăzut de dispozițiile art. 1 alin. (5) din Constituție, interpretat în coroborare cu celelalte principii subsumate statului de drept, reglementat de art. 1 alin. (3) din Constituție, impune ca atât exigențele de ordin procedural, cât și cele de ordin substanțial să fie respectate în cadrul legiferării. Regulile referitoare la fondul reglementărilor, procedurile de urmat, inclusiv solicitarea de avize de la instituțiile prevăzute de lege nu sunt însă scopuri în sine, ci mijloace, instrumente pentru asigurarea dezideratului calității legii, o lege care să slujească cetățenilor, iar nu să creeze insecuritate juridică*”.

¹ Publicată în M.Of., Partea I, nr. 570 din 10 iunie 2022

În același sens Curtea Constituțională s-a mai pronunțat, de exemplu, prin Decizia nr. 128 din 6 martie 2019², când a reținut că „în ansamblul normelor constituționale, dispozițiile care cuprind reguli cu caracter procedural incidente în materia legiferării se corelează și sunt subsumate principiului legalității, consacrat de art. 1 alin. (5) din Constituție, la rândul său acest principiu stând la temelia statului de drept, consacrat expres prin dispozițiile art. 1 alin. (3) din Constituție. De altfel, și Comisia de la Veneția, în raportul intitulat „Rule of law checklist”, adoptat la cea de-a 106-a sesiune plenară (Veneția, 11-12 martie 2016), reține că procedura de adoptare a legilor reprezintă un criteriu în aprecierea legalității, care constituie prima dintre valorile de referință ale statului de drept (pct. IIA5). Sub acest aspect sunt relevante, între altele, potrivit aceluiași document, existența unor reguli constituționale clare în privința procedurii legislative, dezbaterile publice ale proiectelor de legi, justificarea lor adecvată, existența evaluărilor de impact de adoptarea legilor. Referitor la rolul acestor proceduri, Comisia reține că statul de drept este legat de democrație prin faptul că promovează responsabilitatea și accesul la drepturile care limitează puterile majorității” (paragraful 32).

În același sens s-a pronunțat și Curtea Constituțională prin Decizia nr. 139 din 13 martie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 336 din 3 mai 2019, paragraful 85:

„Altfel spus, stabilirea unor reguli clare în privința procedurii legislative, inclusiv la nivelul Legii fundamentale, și respectarea regulilor astfel stabilite constituie o garanție împotriva abuzului de putere al majorității parlamentare, așadar, o garanție a democrației. În măsura în care normele privind procedura legislativă au consacrat constituțională, Curtea Constituțională este competentă să se pronunțe asupra modului în care legile adoptate de Parlament le respectă și să sancționeze în mod corespunzător încălcarea lor” (la fel și în Decizia nr. 128 din 6 martie 2019, paragraful 33). „Prin urmare, respectarea art. 75 și a art. 76 alin. (3) din Constituție reprezintă fundamentul dezbaterilor democratice din Parlament și, care, prin substratul lor de valoare, presupun un schimb de idei între cei ce exercită suveranitatea națională. **Evitarea sau limitarea dezbaterilor parlamentare prin scurtarea nejustificată a termenelor, fără a respecta prevederile constituționale exprese în acest sens, denotă o atingere adusă însăși unei valori fundamentale a statului, și anume caracterului său democratic.** Din punct de vedere axiologic, dezbaterile parlamentare în forma lor comună/generală sunt în mod intrinsec legate de democrație, astfel că orice abatere de la aceasta trebuie să fie realizată numai în condițiile și limitele stabilite prin Constituție. Nesocotirea acestei valori supreme plasează destinatarul normei juridice într-o situație de perpetuă insecuritate juridică. Așadar, deși la o primă vedere pare că Parlamentul a încălcat doar un aspect procedural, poate formal, în realitate, consecințele pe care această neregularitate le implică sunt grave, afectând ideile

² Publicată în M.Of., Partea I, nr. 189 din 8 martie 2019

de democrație și de securitate juridică în substanța lor.” (Decizia CCR nr. 261 din 05.05.2022³, par. 74-75).

De asemenea, legea votată este neconstituțională prin prisma neregulilor procedurale survenite în procesul său de vot final. Astfel, în procedura de vot final, a survenit o reîntoarcerea neașteptată la etapa de vot pe amendamente, urmată de votarea unui amendament diferit de cel care fusese inițial respins (diferit și de cel care apărea în raport).

Această acțiune încalcă normele stabilite de procedura legislativă, care, conform *Regulamentului Camerei Deputaților*, nu permit revizuirea și revotarea amendamentelor odată ce acestea au fost respinse și nici depunerea de amendamente privind fondul, în plen.

Prin urmare, acest proces de reevaluare și revotare contravine nu numai regulamentului parlamentar, ci și principiilor de bază ale Constituției, care garantează desfășurarea unui proces legislativ transparent, ordonat și conform cu regulile stabilite. Astfel, legea, adoptată prin încălcarea acestor principii fundamentale, este neconstituțională și pune în pericol respectarea statului de drept și a normelor democratice.

Pe baza acestor argumente, o lege adoptată în astfel de condiții nu poate avea decât un caracter neconstituțional, atât prin încălcarea dispozițiilor constituționale ale art. 1 alin. (3) în componenta referitoare la democrație și ale art. 1 alin. (5) în componenta referitoare la securitatea juridică, cât și ale art. 75 și art. 76 alin. (3) privind desfășurarea procedurii parlamentare de adoptare a legilor.

În concluzie, legea dedusă controlului de constituționalitate **contravine prevederilor art. 1 alin. (3) și (5), art. 69 alin. (1), art. 73, art. 74 alin. (5) și art. 75 alin. (1) și (3) și art. 76 alin. (3) din Constituția României, republicată, referitoare la desfășurarea procedurii parlamentare de adoptare a legilor. Pentru acest motiv extrinsec de neconstituționalitate vă solicităm astfel să constatați că legea este neconstituțională în ansamblul său.**

III.A.2. Prin natura modificărilor aduse, sunt operate reglementări care privesc competența parchetelor, domeniu circumscris **art. 73, alin. (3), lit. l) din Constituție**, cu privire la care **Senatul este cameră decizională**.

³ Publicată în M.Of., Partea I, nr. 570 din 10 iunie 2022

Astfel, în aceste condiții, **încălcarea procedurii constituționale de adoptare a unei legi**, astfel cum este prevăzută de *Constituția României*, reprezintă o încălcare în sine a normelor constituționale cu consecința declarării proiectului de lege ca neconstituțional *in integrum*. Sub acest aspect, amintim de considerentele Comisiei de la Veneția menționate în Raportul denumit *Rule of law checklist*⁴, care statuează rolul fundamental al **respectării procedurilor de adoptare a legilor** ca o garanție a respectării statului de drept și a valorilor democratice.

Soluțiile legislative propuse vizează **în mod direct aspecte ce țin de organizarea și competența parchetelor**.

În aceleași condiții, prin raportare inclusiv la jurisprudența Curții Constituționale (*Decizia nr. 139 din 13 martie 2019*⁵, *Decizia nr. 128 din 6 martie 2019*⁶) s-a reținut în cadrul considerentelor decisive faptul că dispozițiile constituționale „care cuprind reguli cu caracter procedural incidente în materia legiferării se corelează și sunt subsumate principiului legalității, consacrat de art. 1 alin. (5) din Constituție, la rândul său acest principiu stând la temelia statului de drept, consacrat expres prin dispozițiile art. 1 alin. (3) din Constituție”.

Mai mult decât atât, luând în considerare faptul că *Legea privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 78/2016 pentru organizarea și funcționarea Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative*, asupra căreia sunt operate modificări prin propunerea legislativă atacată **a fost adoptată de către Senat în calitate de cameră decizională**, rezultă fără echivoc faptul că legea pentru **modificarea acestei legi** trebuia să respecte dispozițiile instituite de art. 73 alin. (3), lit. I din *Constituția României*, însă contrar dispozițiilor enunțate anterior, **propunerea legislativă a fost adoptată de către Camera Deputaților în calitate de camera decizională**.

Constituția României stabilește clar rolul și competențele fiecărei camere a Parlamentului. Atunci când o lege este adoptată de o cameră care nu este desemnată ca fiind decizională pentru acea materie, **se încalcă principiile de bază ale separării și echilibrului puterilor în stat, așa cum sunt ele prevăzute în Constituție**. Acest lucru subminează legalitatea și legitimitatea procesului legislativ, punând în pericol principiul statului de drept și garantarea drepturilor fundamentale ale cetățenilor.

III.B. ARGUMENTE DE NECONSTITUȚIONALITATE INTRINSECĂ:

⁴ Raportul *Rule of Law checklist*, adoptat de Comisia de la Veneția în cea de-a 106-a Sesiune Plenară, Veneția, 11-12 martie 2016, p. 21,

⁵ Publicată în M.Of., Partea I, nr. 336 din 3 mai 2019

⁶ Publicată în M.Of., Partea I, nr. 189 din 8 martie 2019

Prin conținutul normativ pe care îl cuprinde, *Legea privind unele măsuri pentru consolidarea capacității de combatere a evaziunii fiscale precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative* (PL-x nr. 805/2023) **aduce atingere principiului previzibilității și clarității normelor, așa cum acesta își găsește expresia atât în prevederile art. 1 alin. (5) din Constituția României, republicată și cum a fost dezvoltat într-o bogată jurisprudență constituțională, cât și, în consecință, în prevederile art. 1 alin. (3) din Legea fundamentală.**

Potrivit dispozițiilor art. 1 alin. (5) din Constituție, *„În România, respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie”*. Această obligație, care revine atât persoanelor fizice, cât și persoanelor juridice, se aplică în egală măsură și Parlamentului, inclusiv în privința modului de exercitare a atribuției sale principale și esențiale, respectiv aceea de unică autoritate legiuitoare a țării, care constă în **elaborarea proiectelor de lege și adoptarea acestora ca legi ale statului român.**

Curtea Constituțională, a reținut, în jurisprudența sa constantă, că **respectarea prevederilor Legii nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative constituie un veritabil criteriu de constituționalitate** prin raportare la aplicarea art. 1 alin. (5) din Constituție. De asemenea, instanța constituțională a reținut că **accesibilitatea și previzibilitatea legii sunt cerințe ale principiului securității raporturilor juridice, constituind garanții împotriva arbitrariului** (*Decizia nr. 139 din 13 martie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 336 din 3 mai 2019*).

Totodată, prin *Decizia nr. 681/2021 din 21 octombrie 2021*⁷ și *Decizia nr. 26/2012 din 18 ianuarie 2012*⁸, Curtea Constituțională a reținut următoarele: **„Deși normele de tehnică legislativă nu au valoare constituțională, Curtea constată că prin reglementarea acestora legiuitorul a impus o serie de criterii obligatorii pentru adoptarea oricărui act normativ, a căror respectare este necesară pentru a asigura sistematizarea, unificarea și coordonarea legislației, precum și conținutul și forma juridică adecvate pentru fiecare act normativ. Astfel, respectarea acestor norme concurează la asigurarea unei legislații care respectă principiul securității raporturilor juridice, având claritatea și previzibilitatea necesare.**

Totodată, trebuie avute în vedere și dispozițiile constituționale ale art. 142 alin. (1), potrivit cărora „Curtea Constituțională este garantul supremației Constituției”, și pe cele ale art. 1 alin. (5) din Constituție, potrivit cărora, „în România, respectarea [...] legilor este

⁷ Publicată în M.Of., Partea I, nr. 122 din 7 februarie 2022

⁸ Publicată în M.Of., Partea I, nr. 116 din 15 februarie 2012

obligatorie". Astfel, Curtea constată că reglementarea criticată prin nerespectarea normelor de tehnică legislativă determină apariția unor situații de incoerență și instabilitate, contrare principiului securității raporturilor juridice în componenta sa referitoare la claritatea și previzibilitatea legii."

Cu toate că principiul calității legii nu este enunțat în mod expres prin Constituție, acesta a fost recunoscut și consacrat prin jurisprudența Curții Constituționale, care a stabilit că **originea acestuia se regăsește în art. 1 alin. (5) din Legea fundamentală**. La modul general, s-a considerat că legea trebuie să îndeplinească anumite cerințe de claritate și previzibilitate pentru a putea fi respectată de destinatarii săi, **în sensul adaptării corespunzătoare a conduitei de către aceștia**.

În același sens, prin *Decizia nr. 473/2013 din 21 noiembrie 2013*⁹, Curtea Constituțională a statuat, de principiu, că „*orice act normativ trebuie să îndeplinească anumite condiții calitative, printre acestea numărându-se previzibilitatea, ceea ce presupune că acesta trebuie să fie suficient de precis și clar pentru a putea fi aplicat; astfel, formularea cu o precizie suficientă a actului normativ permite persoanelor interesate - care pot apela, la nevoie, la sfatul unui specialist - să prevadă într-o măsură rezonabilă, în circumstanțele speței, consecințele care pot rezulta dintr-un act determinat. Desigur, poate să fie dificil să se redacteze legi de o precizie totală și o anumită suplețe poate chiar să se dovedească de dorit, suplețe care nu trebuie să afecteze însă previzibilitatea legii.*”

Instanța constituțională a reținut că accesibilitatea și previzibilitatea legii sunt **cerințe ale principiului securității raporturilor juridice, constituind garanții împotriva arbitrariului** (*Decizia nr. 139 din 13 martie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 336 din 3 mai 2019*). În acest sens, textul normativ care face obiectul prezentei sesizări nu respectă cerințele de calitate a legii, sub aspectul clarității, previzibilității și preciziei normei, prevăzute de art. 36 alin. (1) din *Legea nr. 24/2000*, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cerințe care se circumscriu principiului legalității prevăzut la art. 1 alin. (5) din Constituție.

Previzibilitatea unei norme presupune în mod obligatoriu ca destinatarul acesteia să aibă o reprezentare clară a aspectelor în funcție de care este obligat să își modeleze conduita. Or, prin lipsa de precizie și claritate a textului, destinatarii normei juridice **nu își pot forma o reprezentare clară**. Acest aspect contravine flagrant principiilor fundamentale ale legalității și securității juridice, statuate prin art. 1 alin. (3)-(5) din Constituție și prin jurisprudența constantă a Curții Constituționale.

⁹ Publicată în M.Of., Partea I, nr. 30 din 15 ianuarie 2014

Așadar, în speță, **ambiguitatea redacțională a legii supuse controlului de constituționalitate este evidentă**, de necontestat, ceea ce determină serioase îndoieli cu privire la efectele pe care legea le-ar putea produce (a se vedea, mutatis mutandis, *Decizia nr. 619 din 11 octombrie 2016*, publicată în *Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 6 din 4 ianuarie 2017, paragraful 45*). Astfel, prin modul deficitar de redactare, legea contestată încalcă exigențele art. 1 alin. (5) din Constituție în componenta sa referitoare la calitatea legii, **cu consecința neconstituționalității legii în ansamblul său**.

Conform jurisprudenței Curții Constituționale, principiul securității juridice se referă la faptul că **cetățenii trebuie protejați contra unui pericol creat de legiuitor, prin normele juridice pe care le propune și adoptă, în sens contrar fiind afectată însăși securitatea juridică a persoanei**. Astfel, legiuitorul are „*obligația constituțională de a asigura atât o stabilitate firească dreptului, cât și valorificarea în condiții optime a drepturilor și a libertăților fundamentale*” (a se vedea în acest *Decizia nr. 51 din 25 ianuarie 2012¹⁰, Decizia nr. 90 din 7 februarie 2012¹¹, Decizia nr. 240 din 3 iunie 2020¹², Decizia nr. 504 din 12 iunie 2020¹³, Decizia nr. 454 din 4 iulie 2018¹⁴, Decizia nr. 836 din 1 octombrie 2018¹⁵, Decizia nr. 187 din 17 martie 2021¹⁶, Decizia nr. 478 din 7 mai 2021¹⁷ și Decizia nr. 688 din 21 octombrie 2021¹⁸*).

Conceptul de „*previzibilitate*” a legii a fost dezvoltat de *Curtea Europeană a Drepturilor Omului* în contextul mai larg al respectării principiului legalității. De asemenea, practica Curții Constituționale este constantă în **demarcarea clară** a exigenței de **claritate și previzibilitate** pe care trebuie să o îndeplinească orice act normativ.

Astfel cerința ca o ingerință să „*fie prevăzută de lege*” impune nu doar o minimă bază legală pe care să se întemeieze acțiunea statului, ci „*legea*” trebuie să fie **accesibilă și previzibilă**. În *Hotărârea Sunday Times contra Regatului Unit din 26 aprilie 1979* se precizează că o normă nu poate fi considerată o „*lege*” dacă **nu este formulată cu suficientă precizie** pentru a permite cetățeanului să își reglementeze comportamentul.

Practica CEDO a evidențiat prezența unei **lipse de previzibilitate** și în cazul prezenței incoerenței legislative în *Cauza Viașu c. României (2008)* care a creat atât „*un climat de incertitudine juridică*”, cât și un „*echivoc al situațiilor juridice incerte*” având un

¹⁰ Publicată în M.Of., Partea I, nr. 90 din 3 februarie 2012

¹¹ Publicată în M.Of., Partea I, nr. 228 din 5 aprilie 2012

¹² Publicată în M.Of., Partea I, nr. 504 din 12 iunie 2020

¹³ Publicată în M.Of., Partea I, nr. 1.077 din 13 noiembrie 2020

¹⁴ Publicată în M.Of., Partea I, nr. 836 din 1 octombrie 2018

¹⁵ Publicată în M.Of., Partea I, nr. 965 din 14 noiembrie 2018

¹⁶ Publicată în M.Of., Partea I, nr. 478 din 7 mai 2021

¹⁷ Publicată în M.Of., Partea I, nr. 913 din 23 septembrie 2021

¹⁸ Publicată în M.Of., Partea I, nr. 144 din 11 februarie 2022

caracter sistematic pe fondul imperfecțiunii în ordinea juridică internă și al disfuncționalității legislației române în anumite materii. Lipsa de claritate și previzibilitate a legii este asociată nesocotirii art. 1 alin. (5) din Constituție.

Textele din legea criticată prin prezenta sesizare care contravin principiilor enunțate mai sus sunt următoarele:

1. Art. I punctul 6:

„Art. 9² lit. c) - prezentarea de declarații corecte, declarații electronice corecte privind TVA pentru a masca în mod fraudulos neplata sau constituirea unor drepturi necuvenite la rambursari de TVA.”

Textul incriminează ca infracțiune prezentarea de declarații corecte, în anumite condiții cel puțin interpretabile, dacă nu de-a dreptul ambigue.

Textul incriminează ca infracțiune prezentarea de declarații corecte, dar care sunt în același timp și frauduloase - sau au ca scop de a ascunde fraudulos o neplată a TVA. Cum este posibil ca o declarație să fie și corectă, și frauduloasă, este peste putință de înțelegere. Cerința clarității ar trebui să fie cu atât mai riguros respectată, cu cât pedeapsa pentru depunerea unei astfel de declarații corecte este închisoarea de la 7 la 15 ani.

2. Art. I punctul 6:

„Art. 9² alin. 2 coroborat cu 9² alin. 1 lit b - Este incriminată tentativa la o infracțiune al cărei element material este descris ca fiind o omisiune - nedivulgarea de informații. În practică, aceasta reglementare nu poate da naștere decât la abuzuri.

În cazul infracțiunilor omisive proprii, obligația de a avea o anumită conduită, de a face ceva, este o obligație imediată, iar consumarea infracțiunii se face în momentul în care subiectul nu își corelează comportamentul cu ceea ce legea impune. Așadar, în cazul acestui tip de infracțiune nu ar fi imaginabilă tentativa, sau ar fi posibilă doar o tentativă neidonee, absolut improprie.

3. Art. I punctul 6:

*„Art. 9³. - Constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 3 la 10 ani și interzicerea unor drepturi sau cu amendă operațiunea de **creditare efectuată în mod direct sau indirect** de către orice persoană fizică, având drept scop efectuarea unor plăți cu sume de bani care provin din omisiunea evidențierii în actele contabile, a operațiunilor comerciale efectuate și/sau a veniturilor realizate, a unuia sau mai multor contribuabili.”*

Textul lasă loc de **interpretări largi și ambigue**. Este prevăzută pedeapsa cu închisoarea pentru **fapte neclar definite**, cum ar fi „creditarea indirectă”, un termen vag care nu este definit, detaliat sau explicat în nicio lege.

În plus, descrierea faptei și-ar fi găsit mai degrabă locul în cuprinsul *Legii nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor*.

Astfel, infracțiunea prevăzută de art. 9³ din proiectul criticat se suprapune cu infracțiunea prevăzută de art. 49 alin. 1 lit. a) din *Legea nr. 129/2019*. Astfel, dacă se transferă sume de bani despre care se știe că provin din activități economice nedeclarate (deci din evaziune fiscală), se realizează elementul material al infracțiunii de spălare de bani. Lăsând la o parte că pedeapsa este aceeași (3-10 ani), **regimul sancționator este diferit atât cu privire la prescripție** (conform proiectului criticat), cât și cu privire la **competența organelor de cercetare penală și a instanțelor** (tribunalul e competent doar pe art. 9 din *Legea nr. 241/2005*).

4. Art. I punctul 7:

„Art. 10.- (1) În cazul săvârșirii unei infracțiuni prevăzute la art. 6¹, art. 8 sau 9, dacă până la expirarea unui termen de maximum 30 zile de la finalizarea controlului efectuat de organele competente, în urma căruia se individualizează un prejudiciu datorat bugetului general consolidat de până la 1.000.000 euro, prejudiciul majorat cu 15% din valoarea acestuia, la care se adaugă dobânzile și penalitățile este acoperit integral, prin plată efectivă, fapta nu se pedepsește. În acest caz, organele competente nu sesizează organele de urmărire penală.

(2) În cazul săvârșirii unei infracțiuni prevăzute la art. 6¹, art. 8 sau 9, dacă până la primul termen de judecată, prejudiciul cauzat este acoperit integral, prin plată efectivă, limitele pedepsei prevăzute de lege pentru fapta săvârșită se reduc la jumătate. Dacă prejudiciul cauzat și recuperat în aceste condiții este de până la 1.000.000 euro inclusiv, în echivalentul monedei naționale, se poate aplica pedeapsa cu amenda. În cazul săvârșirii unei infracțiuni prevăzute la art.6¹, art.8 sau 9, dacă ulterior primului termen de judecată și până la judecarea definitivă a cauzei, prejudiciul cauzat este acoperit integral, prin plată efectivă, limitele pedepsei prevăzute de lege pentru fapta săvârșită se reduc cu o treime.

(3) În cazul săvârșirii unei infracțiuni prevăzute la art. 6¹, art. 8 sau 9, prin care s-a cauzat un prejudiciu care nu depășește 1.000.000 de euro, în echivalentul monedei naționale, dacă în cursul urmăririi penale, prejudiciul cauzat majorat cu 25% din valoarea acestuia, la care se adaugă dobânzile și penalitățile este acoperit integral, prin plată efectivă, fapta nu se pedepsește, aplicându-se dispozițiile art. 16 alin. (1) lit.h) din Codul de procedură penală. Dacă în cursul procedurii camerei preliminare sau al judecății, până la pronunțarea unei hotărâri în primă instanță, același prejudiciu majorat cu 50% din

valoarea acestuia, la care se adaugă dobânzile și penalitățile, este acoperit integral, prin plată efectivă, fapta nu se pedepsește, aplicându-se dispozițiile art. 16 alin. (1) lit. h) din Codul de procedură penală; Dacă în cursul judecății în apel, până la pronunțarea unei hotărâri judecătorești definitive, același prejudiciu majorat cu 100% din valoarea acestuia, la care se adaugă dobânzile și penalitățile, este acoperit integral, prin plată efectivă, fapta nu se pedepsește, aplicându-se dispozițiile art. 16 alin. (1) lit.h) din Codul de procedură penală.

(4) Dispozițiile prezentului articol se aplică tuturor inculpaților chiar dacă nu au contribuit la acoperirea prejudiciului prevăzut la alin. (1) și (2)."

Din întreaga reglementare a cauzelor de nepedepsire, respectiv de reducere a pedepselor, **rezultă intenția nu de a realiza atragerea răspunderii persoanelor vinovate, așa cum se declara în expunerea de motive, ci contrariul acesteia, și anume încurajarea săvârșirii de fapte penale.**

Astfel, propunerea legislativă votată este nejustificată și nefundamentată **cu privire la soluția legislativă adoptată**, iar documentul de fundamentare (expunerea de motive) este, atât formal, cât și substanțial, neconform din perspectiva normelor de tehnică legislativă prevăzute în Legea nr. 24/2000, aspect incompatibil cu principiul legalității statuat de art. 1 alin. (5) din Constituție - **se constată o abatere de la obiectivul urmărit de inițiatorul proiectului de lege.**

Din motive care țin de cantitatea și complexitatea resurselor umane și tehnice necesare pentru cercetarea și trimiterea în judecată a acestui tip de infracțiuni, un număr restrâns de fapte dintre cele săvârșite ajung în faza de judecată. În aceste condiții, **făptuitorii vor fi încurajați să comită și mai multe fapte, întrucât, prin plata unor sume de bani, sunt la adăpost de răspunderea pentru faptele lor.** Modul în care sunt reglementate aceste cauze de nepedepsire este atât imoral, cât și în contradicție cu principiul constituțional al egalității cetățenilor în fața legii - art. 16 alin. (1) din Constituție.

Alt aspect care conduce la ambiguități și neclarități ale legii penale este **dubla reglementare a circumstanței atenuante din proiect** - art. 10, alin. (2), ipoteza a doua, raportat la art. 75, alin. (1), lit. d) și art. 76, alin. (1) din Codul Penal, **fără a clarifica aplicarea în regim derogatoriu și preferențial a circumstanței atenuante și rațiunea instituirii acestei norme**, în cazul infracțiunilor de evaziune fiscală în sensul extinderii termenului până la care poate fi acoperit integral prejudiciul, respectiv până la judecarea definitivă a cauzei.

La art. 10 alin. (3) teza a doua, trebuie subliniat caracterul ambiguu al sintagmei „același prejudiciu” - pare că intenția este să se facă referire la prejudiciul de până în 1.000.000 euro, însă o interpretare poate fi și generică, respectiv prejudiciul cauzat prin

fapta de evaziune fiscală. Astfel, este neclar dacă se aplică o cauză de nepedepsire pentru toate infracțiunile sau doar pentru cele cu prejudiciu până la 1.000.000 euro. De asemenea, considerăm că se creează **discriminări**, cu **încălcarea principiului egalității în fața legii**, în funcție de posibilitatea achitării unui surplus de 25%, 50% respectiv 100% din prejudiciu pentru a beneficia de cauza de nepedepsire.

În trecut (aprilie - decembrie 2021, prin *Legea nr. 55/2021* - art. 10 alin. 1 ind1 a mai existat o perioadă de timp în care scutirea de răspundere penală a fost de largă aplicare (indiferent de prejudiciu) și nu a avut ca rezultat o creștere a încasărilor, respectiv o diminuare a evaziunii fiscale. Pentru faptele săvârșite până în decembrie 2021 se poate aplica această prevedere în baza principiului legii penale mai favorabile. Toate aceste modificări legislative în materie penală, necoordonate și necoerente, nu fac decât să creeze oportunități pentru evazionisti de a specula procedural prevederile succesive în vederea obținerii unei veritabile impunități penale.

5. Art. I punctul 8 - Art. 10¹:

„În cazul infracțiunilor prevăzute de prezenta lege, termenul de prescripție al răspunderii penale începe să curgă de la data sesizării organului fiscal sau de la data sesizării organului de urmărire penală, dar nu mai târziu de 10 ani de la data comiterii infracțiunii.”

Prin stabilirea unui reper temporal de începere a curgerii termenului de prescripție care ține de organul fiscal, **termenul de prescripție este prelungit artificial, fiind atât arbitrar cât și nepredictibil.**

Reglementarea este diferită față de reglementarea generală din *Codul penal* și ar fi trebuit realizată prin instituirea unei derogări de la respectivele prevederi. Acest aspect a fost semnalat și în *Avizul Consiliului Legislativ*.

6. Suprapunerea competențelor între DIICOT și DNA - Art. II punctul 1 și Art. III punctul 1 din legea criticată - va da naștere la **ambiguități procedurale**, declinări de la un parchet la altul și **tergiversări**, mai ales în dosarele privind infracțiuni complexe sau concurs de infracțiuni. În contradicție cu principiile care guvernează desfășurarea procesului penal, normele introduse conduc la **lipsă de celeritate**, **lipsă de predictibilitate** și **lipsă de claritate** a normelor în ceea ce privește competența organelor de urmărire penală.

Atât Consiliul Legislativ, cât și Consiliul Economic și Social au atras atenția asupra lipsei de claritate a mai multor texte din proiectul de lege, fără ca, de observațiile sau propunerile celor două importante instituții să se țină în vreun fel seama în procesul accelerat de adoptare a legii criticate.

Astfel că este precizat în avizul emis de către Consiliul Legislativ următorul aspect: „semnalăm că sintagma „dacă este posibil” este **ambiguă, putând genera confuzii în aplicarea actului normativ, fapt contrar exigențelor normative**”.

De asemenea, conform avizului citat anterior, Consiliul Legislativ semnalează că sintagma „conform actelor normative specifice” este **lipsită de claritate și precizie, fiind necesară menționarea actelor normative avute în vedere**.

Această lipsă de claritate conduce la situații în care fie persoanele sunt condamnate pentru acțiuni care în mod normal nu ar fi considerate infracțiuni, fie legea nu se va putea aplica. Textul votat este astfel **neclar și incomplet** în ceea ce privește specificațiile necesare pentru a îndeplini condițiile impuse de Constituție.

Curtea a constatat în jurisprudența sa că **Parlamentul nu își poate exercita competența de incriminare, dezincriminare, modificare a elementelor constitutive ce țin de fapte antisociale decât cu respectarea normelor și principiilor consacrate prin Constituție** (a se vedea în acest sens *Decizia nr. 2 din 15 ianuarie 2014*, publicată în *Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 71 din 29 ianuarie 2014* și *Decizia nr. 392 din 6 iunie 2017*, publicată în *Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 504 din 30 iunie 2017*).

În concluzie, pentru toate aceste motive, considerăm că *Legea privind unele măsuri pentru consolidarea capacității de combatere a evaziunii fiscale precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative (PL-x nr. 805/2023)* este **neconstituțională** deoarece încalcă art. 1 alin. (3) și (5), art. 69 alin. (1), art. 73, art. 74 alin. (5) și art. 75 alin. (1) și (3) și art. 76 alin. (3) din Constituția României din Constituție.

IV. CONCLUZII.

Prin urmare, *Legea privind unele măsuri pentru consolidarea capacității de combatere a evaziunii fiscale precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative (PL-x nr. 805/2023)* este contrară dispozițiilor art. 1 alin. (3) din Constituție deoarece încalcă principiul securității juridice, ca urmare a lipsei de claritate și previzibilitate a normei, principiu ce constituie o dimensiune fundamentală a statului de drept, conform dispozițiilor art. 1 alin. (5) din Constituție. De asemenea, încalcă art. 69 alin. (1), art. 73, art. 74 alin. (5) și art. 75 alin. (1) și (3) și art. 76 alin. (3) din Constituția României din Constituția României, republicată.

În considerarea art. 1 alin. (5) din Constituție, Curtea a stabilit că nerespectarea acestor cerințe atrag în mod de sine stătător neconstituționalitatea legilor sau a prevederilor relevante. S-a statuat că „*orice act normativ trebuie să îndeplinească anumite*

cerințe calitative, printre acestea numărându-se și previzibilitatea, ceea ce presupune ca acesta să fie suficient de precis și clar pentru a putea fi aplicat“ (conform Deciziei nr. 1/11 ianuarie 2012 publicată în M.Of., Partea I, nr. 53/23 ianuarie 2012 și Deciziei nr. 494/10 mai 2012, publicată în M.Of., Partea I, nr. 407/19 iunie 2012).

În considerarea tuturor argumentelor expuse, vă solicităm respectuos **admiterea prezentei obiecții de neconstituționalitate și constatarea faptului că Legea privind unele măsuri pentru consolidarea capacității de combatere a evaziunii fiscale precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative (PL-x nr. 805/2023) este neconstituțională în ansamblul său.**

ANEXE

- ***Legea privind unele măsuri pentru consolidarea capacității de combatere a evaziunii fiscale precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative (PL-x nr. 805/2023)***, în forma pentru promulgare.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

LEGE

privind unele măsuri pentru consolidarea capacității de combatere a evaziunii fiscale precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Art. I. – Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 672 din 27 iulie 2005, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 2, litera c) se modifică și va avea următorul cuprins:

„c) documentele legale – documentele emise pe suport hârtie sau electronic prevăzute de Codul fiscal, Codul de procedură fiscală, Codul vamal, Legea contabilității nr. 82/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și de reglementările elaborate pentru punerea în aplicare a acestora, precum și factura electronică emisă, transmisă și primită, potrivit legii, utilizând sistemul național privind factura electronică RO e-Factura;”

2. La articolul 6¹, după alineatul (1) se introduce un nou alineat, alin. (1¹), cu următorul cuprins:

„(1¹) Constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la un an la 5 ani sau cu amendă nereținerea impozitelor și/sau contribuțiilor prevăzute în anexa la prezenta lege. ”

3. La articolul 9, partea introductivă a alineatului (1) și literele c) – e) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„Art. 9. – (1) Constituie infracțiuni de evaziune fiscală și se pedepsesc cu închisoare de la 3 la 10 ani și interzicerea unor drepturi sau cu amendă următoarele fapte săvârșite în scopul sustragerii de la îndeplinirea obligațiilor fiscale:

.....
c) evidențierea, în actele contabile, în factura electronică sau în alte documente legale, a cheltuielilor care nu au la bază operațiuni reale ori evidențierea altor operațiuni fictive;

d) alterarea, distrugerea sau ascunderea de acte contabile, memorii ale aparatelor de taxat ori de marcat electronice fiscale sau de alte mijloace de stocare a datelor, inclusiv electronice;

e) executarea de evidențe contabile duble folosindu-se înscrisuri sau alte mijloace de stocare a datelor, inclusiv cele electronice;”

4. La articolul 9 alineatul (1), după litera g) se introduc două noi litere, lit. h) și i), cu următorul cuprins:

„h) folosirea de către contribuabil, cu rea-credință, a sistemului național privind factura electronică RO e-Factura, în vederea creării aparenței de legalitate a unor operațiuni fictive sau disimulării circuitului tranzacțional real al bunurilor/serviciilor;

i) utilizarea de aparate de marcat electronice fiscale care nu sunt conectate la sistemul informatic național de supraveghere și monitorizare a datelor fiscale, potrivit legii, sau alterarea aparatelor de marcat electronice fiscale pentru netransmiterea unor date fiscale sau transmiterea unor date fiscale nereale.”

5. La articolul 9, alineatele (2) și (3) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(2) Dacă prin faptele prevăzute la alin. (1) s-a produs un prejudiciu mai mare de 500.000 euro, în echivalentul monedei naționale, limita minimă a pedepsei prevăzute de lege și limita maximă a acesteia se majorează cu 3 ani.

(3) Dacă prin faptele prevăzute la alin. (1) s-a produs un prejudiciu mai mare de 1.000.000 euro, în echivalentul monedei naționale, limita minimă a pedepsei prevăzute de lege și limita maximă a acesteia se majorează cu 5 ani.”

6. După articolul 9¹ se introduc două noi articole, art. 9² și 9³, cu următorul cuprins:

„Art. 9². – (1) Constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 7 la 15 ani și interzicerea exercitării unor drepturi orice acțiune comisă în cadrul unor scheme frauduloase având ca efect diminuarea cu cel puțin 1.000.000 euro, în echivalentul monedei naționale, a resurselor bugetului de stat, prin:

a) utilizarea sau prezentarea de declarații sau documente false, documente electronice false, incorecte sau incomplete privind TVA;

b) nedivulgarea în mod intenționat de informații privind TVA, atunci când aceste informații trebuie divulgate potrivit legii;

c) prezentarea de declarații corecte, declarații electronice corecte privind TVA pentru a masca în mod fraudulos neplata sau constituirea unor drepturi necuvenite la rambursări de TVA.

(2) Tentativa la infracțiunea prevăzută la alin. (1) se pedepsește.

Art. 9³. – Constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 3 la 10 ani și interzicerea unor drepturi sau cu amendă operațiunea de creditare efectuată în mod direct sau indirect de către orice persoană fizică, având drept scop efectuarea unor plăți cu sume de bani care provin din omisiunea evidențierii în actele contabile, a operațiunilor comerciale efectuate și/sau a veniturilor realizate, a unuia sau mai multor contribuabili.”

7. Articolul 10 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 10. – (1) În cazul săvârșirii unei infracțiuni prevăzute la art. 6¹, art. 8 sau 9, dacă până la expirarea unui termen de maximum 30 zile de la finalizarea controlului efectuat de organele competente, în urma căruia se individualizează un prejudiciu datorat bugetului general consolidat de până la 1.000.000 euro, prejudiciul majorat cu 15% din valoarea acestuia, la care se adaugă dobânzile și penalitățile este acoperit integral, prin plată efectivă, fapta nu se pedepsește. În acest caz, organele competente nu sesizează organele de urmărire penală.

(2) În cazul săvârșirii unei infracțiuni prevăzute la art. 6¹, art. 8 sau 9, dacă până la primul termen de judecată, prejudiciul cauzat este acoperit integral, prin plată efectivă, limitele pedepsei prevăzute de lege pentru fapta săvârșită se reduc la jumătate. Dacă prejudiciul cauzat și recuperat în aceste condiții este de până la 1.000.000 euro inclusiv, în echivalentul monedei naționale, se poate aplica pedeapsa cu amenda.

În cazul săvârșirii unei infracțiuni prevăzute la art. 6¹, art. 8 sau 9, dacă ulterior primului termen de judecată și până la judecarea definitivă a cauzei, prejudiciul cauzat este acoperit integral, prin plată efectivă, limitele pedepsei prevăzute de lege pentru fapta săvârșită se reduc cu o treime.

Prejudiciul se va determina în temeiul unei expertize de specialitate. Suspectul sau inculpatul au dreptul de a participa la efectuarea expertizei. Dispozițiile art. 172-180 Cod procedură penală se aplică în mod corespunzător. Despre dispunerea expertizei va fi încunoștințat suspectul sau inculpatul, persoană fizică sau persoana juridică prin reprezentant, după caz, dându-i acestuia timpul necesar pentru exercitarea deplină a drepturilor sale procesuale.

(3) În cazul săvârșirii unei infracțiuni prevăzute la art. 6¹, art. 8 sau 9, prin care s-a cauzat un prejudiciu care nu depășește 1.000.000 euro, în echivalentul monedei naționale, dacă în cursul urmăririi penale, prejudiciul cauzat majorat cu 25% din valoarea acestuia, la care se adaugă dobânzile și penalitățile este acoperit integral, prin plată efectivă, fapta nu se pedepsește, aplicându-se dispozițiile art. 16 alin. (1) lit. h) din Codul de procedură penală.

Dacă în cursul procedurii camerei preliminare sau al judecății, până la pronunțarea unei hotărâri în primă instanță, același prejudiciu majorat cu 50% din valoarea acestuia, la care se adaugă dobânzile și penalitățile, este acoperit integral, prin plată efectivă, fapta nu se pedepsește, aplicându-se dispozițiile art. 16 alin. (1) lit. h) din Codul de procedură penală.

Dacă în cursul judecății în apel, până la pronunțarea unei hotărâri judecătorești definitive, același prejudiciu majorat cu 100% din valoarea acestuia, la care se adaugă dobânzile și penalitățile, este acoperit integral, prin plată efectivă, fapta nu se pedepsește, aplicându-se dispozițiile art. 16 alin. (1) lit. h) din Codul de procedură penală.

(4) Dispozițiile prezentului articol se aplică tuturor inculpaților chiar dacă nu au contribuit la acoperirea prejudiciului prevăzut la alin. (1) și (2).

(5) Dacă persoana care a săvârșit una dintre infracțiunile prevăzute la art. 6¹, art. 8 sau 9, aduce la cunoștința organelor de urmărire penală sau organelor fiscale infracțiunea comisă, în timp ce aceasta se află în derulare sau în termen de cel mult un an de la data epuizării activității infracționale și mai înainte ca organele de urmărire penală să fi fost sesizate cu privire la aceasta și, ulterior, înlesnește aflarea adevărului și tragerea la răspundere penală a unuia sau mai multor participanți la comiterea infracțiunii, limitele speciale se reduc la jumătate.

(6) Dispozițiile prevăzute la alin. (1) și (2) nu se aplică dacă făptuitorul a mai săvârșit o infracțiune prevăzută de prezenta lege într-un interval de 5 ani de la comiterea faptei pentru care a beneficiat de prevederile alin. (1) sau (2).”

8. După articolul 10 se introduce un nou articol, art. 10¹, cu următorul cuprins:

„Art. 10¹. – În cazul infracțiunilor prevăzute de prezenta lege, termenul de prescripție al răspunderii penale începe să curgă de la data sesizării

organului fiscal sau de la data sesizării organului de urmărire penală, dar nu mai târziu de 10 ani de la data comiterii infracțiunii.”

Art. II. – Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 78/2016 pentru organizarea și funcționarea Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 938 din 22 noiembrie 2016, aprobată cu modificări prin Legea nr. 120/2018, cu modificările și completările ulterioare, se completează după cum urmează:

1. La articolul 11 alineatul (1) punctul 1, după litera c) se introduce o nouă literă, lit. d), cu următorul cuprins:

„d) infracțiunile prevăzute de art. 8, 9 și 9² din Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale, cu modificările și completările ulterioare, dacă în cauză, indiferent de numărul infracțiunilor concurente, s-a produs o pagubă materială mai mare de 10 milioane de lei.”

2. După articolul 11 se introduce un nou articol, art. 11¹, cu următorul cuprins:

„Art. 11¹. – (1) Cauzele cu care Parchetele de pe lângă Tribunale, Parchetele de pe lângă Curțile de Apel și Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție au fost sesizate până la data intrării în vigoare a prezentei legi, având ca obiect infracțiuni de evaziune fiscală prevăzute la art. 8 și 9 din Legea nr. 241/2005, cu modificările și completările ulterioare, vor fi soluționate în continuare de procurorii din cadrul acestor structuri de parchet, indiferent de valoarea pagubei.

(2) Actele și lucrările efectuate până la data intrării în vigoare a prezentei legi rămân valabile.

Art. III. – Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2002 privind Direcția Națională Anticorupție, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 244 din 11 aprilie 2002, aprobată cu modificări prin Legea nr. 503/2002, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 13, după alineatul (3) se introduc două noi alineate, alin. (3¹) și (3²), cu următorul cuprins:

„(3¹) Sunt de competența Direcției Naționale Anticorupție, indiferent de calitatea persoanei, infracțiunile prevăzute la art. 8, 9 și 9² din Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale, cu modificările

și completările ulterioare, dacă în cauză, indiferent de numărul infracțiunilor concurente, s-a produs o pagubă materială mai mare de 10 milioane de lei.

(3²) Procurorii din cadrul Direcției Naționale Anticorupție pot efectua urmărirea penală cu privire la infracțiunea de spălare a banilor, inclusiv autonom, dacă banii, bunurile și valorile care au făcut obiectul spălării banilor provin din săvârșirea infracțiunilor date în competența aceleiași direcții.”

2. La articolul 13, alineatul (4) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(4) Procurorii din cadrul Direcției Naționale Anticorupție efectuează în mod obligatoriu urmărirea penală pentru infracțiunile prevăzute la alin. (1) – (3²).

3. După articolul 13¹ se introduce un nou articol, art. 13², cu următorul cuprins:

„Art. 13². – (1) Cauzele cu care Parchetele de pe lângă Tribunale, Parchetele de pe lângă Curțile de Apel și Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție au fost sesizate până la data intrării în vigoare a prezentei legi, având ca obiect infracțiuni de evaziune fiscală prevăzute la art. 8 și 9 din Legea nr. 241/2005, cu modificările și completările ulterioare, vor fi soluționate în continuare de procurorii din cadrul acestor structuri de parchet, indiferent de valoarea pagubei.

(2) Actele și lucrările efectuate până la data intrării în vigoare a prezentei legi rămân valabile.”

Art. IV. – La articolul 197 din Legea nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 486 din 15 iulie 2010, cu modificările și completările ulterioare, după alineatul (3) se introduc zece noi alineate, alin. (4) – (13), cu următorul cuprins:

„(4) Dacă mijloacele materiale de probă sunt tutunuri prelucrate, acestea se inventariază, luând în același timp și măsurile de securitate, de păstrare și de conservare corespunzătoare până la predarea lor efectivă organelor care efectuează distrugerea. Toate bunurile se fotografiază, iar fotografiile se vizează de organul de urmărire penală și se atașează la dosar.

(5) Dacă mijloacele materiale de probă sunt cele prevăzute la alin. (4), se prelevează probele necesare expertizării atât în cursul urmăririi penale cât și a judecării, dispozițiile art. 160 alin. (1), (2) și (4) aplicându-se în mod corespunzător. Câte un exemplar din probele ridicate din fiecare categorie de produs se păstrează de organul de urmărire penală sau de instanța de judecată la care se găsește dosarul, până la soluționarea definitivă a cauzei.

(6) După fotografiere, inventariere și prelevarea de probe, bunurile prevăzute la alin. (4) se predau pentru distrugere de către organul care a efectuat ridicarea sau reținerea, antrepozitarilor autorizați pentru tutun

prelucrat, destinatarilor înregistrați sau importatorilor autorizați de astfel de produse, în condițiile prevăzute la art. 431 din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare.

Predarea bunurilor pentru distrugere se realizează în baza unei ordonanțe motivate dispuse de procuror în cursul urmăririi penale sau, după caz, a unei încheieri dispuse de instanța de judecată la care se găsește dosarul, în termen de maximum 6 luni de la identificarea bunurilor.

(7) Fiecare antrepozitar autorizat, destinat înregistrat și importator autorizat are obligația să asigure pe cheltuiala proprie preluarea în custodie, transportul, depozitarea și distrugerea cantităților de produse din lotul care i-a fost repartizat. Procedura de distrugere se efectuează conform prevederilor din normele metodologice de aplicare a Codului fiscal.

(8) După efectuarea operațiunii de distrugere, Autoritatea Vamală Centrală înaintează un exemplar al documentelor întocmite cu ocazia preluării în custodie, transportului, depozitării și distrugerii cantităților de produse, organului de urmărire penală sau după caz, instanței de judecată care a dispus distrugerea, acestea atașându-se la dosarul cauzei.

(9) Dacă mijloacele materiale de probă sunt bunuri dovedite că aduc atingere unui drept de proprietate intelectuală, altele decât cele prevăzute la alin. (4), dispozițiile alin. (4) în ceea ce privește inventarierea, păstrarea, conservarea, fotografierea și cele ale alin. (5) se aplică în mod corespunzător.

(10) După inventariere, fotografiere și prelevarea de probe, bunurile prevăzute la alin. (9) se predau pentru distrugere de către organul care a efectuat ridicarea sau reținerea, titularului dreptului de proprietate intelectuală.

Predarea bunurilor pentru distrugere se realizează în baza unei ordonanțe motivate dispuse de procuror în cursul urmăririi penale sau, după caz, a unei încheieri dispuse de instanța de judecată la care se găsește dosarul, în termen de maximum 6 luni de la identificarea bunurilor.

(11) Fiecare titular al dreptului de proprietate intelectuală are obligația să asigure pe cheltuiala proprie preluarea în custodie, transportul, depozitarea și distrugerea cantităților de produse din lotul confiscat care i-a fost repartizat. Procedura de distrugere se efectuează conform prevederilor art. 1 alin. (5) – (7) din Ordonanța Guvernului nr. 14/2007 pentru reglementarea modului și condițiilor de valorificare a bunurilor intrate, potrivit legii, în proprietatea privată a statului, aprobată cu modificări prin Legea nr. 274/2007, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

(12) În cazul în care există solicitări din partea unor instituții din domeniul ocrotirii sociale, organizații sau asociații nonprofit cu caracter umanitar, asociații ori cluburi sportive, instituții de învățământ sau persoane fizice care au avut de suferit de pe urma dezastrelor, titularul dreptului de proprietate intelectuală poate, în cazul în care sunt mărfuri apte pentru

consumul sau uzul persoanelor fizice, să procedeze la predarea acestora cu titlu gratuit, în funcție de natura bunurilor, cu condiția de a nu fi comercializate.

Solicitările se depun la Autoritatea Vamală Centrală care le înaintează titularilor de marcă, iar predarea bunurilor cu titlu gratuit se realizează în baza unei ordonanțe motivate dispuse de procuror în cursul urmăririi penale sau, după caz, a unei încheieri dispuse de instanța de judecată la care se găsește dosarul, în termen de maximum 6 luni de la identificarea bunurilor.

(13) Autoritatea Vamală Centrală înaintează un exemplar al documentelor întocmite cu ocazia preluării în custodie, transportului, depozitării și distrugerii, sau după caz, predării cantităților de produse în scop umanitar, organului de urmărire penală sau după caz, instanței de judecată care a dispus distrugerea sau predarea bunurilor în scop umanitar, acestea atașându-se la dosarul cauzei.”

Art. V. – (1) Prezenta lege stabilește regimul juridic al mijloacelor de transport reținute de reprezentanții autorității vamale ca urmare a sancționării faptei de sustragere de la controlul vamal a oricăror bunuri sau mărfuri care ar trebui plasate sub un regim vamal.

(2) În sensul prezentei legi, prin *mijloc de transport* se înțelege vehiculul cu sau fără autopropulsie, destinat transportului de mărfuri sau persoane, indiferent de calea de comunicație, folosit la sustragerea de la controlul vamal a oricăror bunuri sau mărfuri care ar trebui plasate sub un regim vamal.

Prin *autoritate vamală competentă* se înțelege direcția regional vamală care exercită activitatea la nivel teritorial.

(3) Mijloacele de transport reținute ca urmare a sancționării faptei de sustragere de la controlul vamal a oricăror bunuri sau mărfuri care ar trebui plasate sub un regim vamal vor fi identificate în procesul-verbal de constatare a contravenției la regimul vamal, iar față de acestea se iau măsuri de conservare sau de valorificare, făcându-se mențiunile corespunzătoare în procesul-verbal. Autoritatea vamală competentă are obligația să stabilească proprietarul mijlocului de transport reținut și, dacă acesta aparține unei alte persoane decât contravenientul, în procesul-verbal se vor menționa, dacă este posibil, datele de identificare a proprietarului sau se vor preciza motivele pentru care identificarea nu a fost posibilă.

În situația în care mijlocul de transport aparține unei alte persoane decât contravenientul, în termen de 5 zile lucrătoare de la întocmirea procesului-verbal de constatare, autoritatea vamală competentă sesizează organele de poliție competente în vederea efectuării cercetărilor pentru identificarea proprietarului sau, după caz, a deținătorului legal al mijlocului de transport.

Pe baza rezultatului cercetărilor efectuate de organele de poliție, autoritatea vamală îl notifică pe proprietar sau, după caz, pe deținătorul legal al mijlocului de transport, prin scrisoare recomandată cu aviz de primire, ca în termen de un de zile de la primire să ridice mijlocul de transport aflat sub supravegherea autorității vamale.

(4) Mijloacele de transport reținute în conformitate cu prevederile art. 653 alin. (2) din Regulamentul de aplicare a Codului vamal al României, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 707/2006, cu modificările și completările ulterioare, se păstrează sub supravegherea autorității vamale timp de un an de zile de la data la care proprietarul sau deținătorul legal a primit notificarea autorității vamale.

După expirarea termenului de un an de zile, în situația în care procesul-verbal de contravenție nu a fost contestat sau contestația a fost respinsă prin hotărârea definitivă a instanței de judecată, mijloacele de transport se consideră intrate în proprietatea privată a statului și se valorifică conform actelor normative specifice.

(5) Mijloacele de transport aflate sub supravegherea autorității vamale vor putea fi ridicate în perioada prevăzută la alin. (4), de către proprietar sau deținătorul legal dacă face dovada achitării contravalorii amenzii contravenționale, precum și a cheltuielilor ocazionate de depozitarea mijlocului de transport.

În situația în care amenda contravențională nu este achitată în termenul legal, autoritatea vamală competentă întreprinde demersurile legale pentru declanșarea procedurii de executare silită.

(6) Valorificarea mijloacelor de transport se face conform reglementărilor privind modul și condițiile de valorificare a bunurilor intrate, potrivit legii, în proprietatea privată a statului, iar veniturile rezultate în urma valorificării vor fi folosite prioritar pentru achitarea creanței la bugetul de stat reprezentată de contravaloarea amenzii și a penalităților de întârziere, urmând ca diferența să se facă venit la bugetul statului.

(7) Normele metodologice de punere în aplicare a prezentului articol se aprobă prin hotărâre a Guvernului elaborată de Autoritatea Vamală Română în termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi.”

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (1) din Constituția României, republicată.

**p. PREȘEDINTELE
CAMEREI DEPUTAȚILOR**

**PREȘEDINTELE
SENATULUI**

ALFRED-ROBERT SIMONIS

NICOLAE-IONEL CIUCĂ

**București,
Nr.**

LISTĂ SEMNATARI
OBJECȚIE DE NECONSTITUȚIONALITATE
91-X nr. 805/2023

1	Apostol Alin-Gabriel	USR
2	Badea Mihai-Alexandru	USR
3	Băltărețu Viorel	USR
4	Barna Ilie Dan	USR
5	Berescu Monica-Elena	USR
6	Blaga Daniel-Codruț	USR
7	Botez Mihai-Cătălin	USR
8	Bulai Iulian	USR
9	Buzoianu Diana-Anda	USR
10	Ciornei Radu Tudor	USR
11	Cristian Brian	USR
12	Dehelean Silviu	USR
13	Drancă Andrei-Iulian	USR
14	Drulă Cătălin	USR
15	Fălcoi Nicu	USR
16	Giurgiu Adrian	USR
17	Hangan Pollyanna-Hanellore	USR
18	Havârneanu Filip	USR
19	Ilie Victor	USR
20	Ion Stelian-Cristian	USR
21	Lazăr Ion-Marian	USR

22	Lazăr Teodor	USR
23	Lőrincz Ștefan-Iulian	USR
24	Miftode Andrei Marius	USR
25	Miruță Radu-Dinel	USR
26	Molnar Radu-Iulian	USR
27	Moșteanu Liviu-Ionuț	USR
28	Murariu Oana	USR
29	Năsu Claudiu-Iulius-Gavril	USR
30	Neagu Denisa-Elena	USR
31	Panait Radu	USR
32	Pop Tudor Rareș	USR
33	Prună Cristina-Mădălina	USR
34	Rodeanu Bogdan-Ionel	USR
35	Seidler Cristian-Gabriel	USR
36	Stoica Diana	USR
37	Terente Eugen	USR
38	Todosiu Beniamin	USR
39	Țoiu Oana-Silvia	USR
40	Ungureanu Emanuel-Dumitru	USR
41	Wiener Adrian	USR

LISTĂ SEMNĂTURI
 OBIECTIE DE NECONSTITUTIONALITATE
 PL-X' nr. 805/2023

Nr.	Nume și prenume	Deputați	Semnatura
1	CUADVIC DEBAY	NEAFILIAZ	
2	SOVAIHA CATH	NEAFILIAZ	
3	Kocsis CRISTEA ALEXANDRU	NEAFILIAZ	
4	Antonel JONAS	NEAFILIAZ	
5	IONEL DANCA	NEAFILIAZ	
6	FLAIASU GABRIEL	NEAFILIAZ	
7	CHIRA CLAUDIU	NEAFILIAZ	
8	George Ionescu	NEAFILIAZ	
9	MIRUESCU ADRIAN	NEAFILIAZ	
10	BOLA BOGDAN	NEAFILIAZ	
11	KAGY VASILE	NEAFILIAZ	
12	Rusu David	NEAFILIAZ	
13	Stefan Ion	NEAFILIAZ	
14	Vio Peta Alexandru	NEAFILIAZ	

